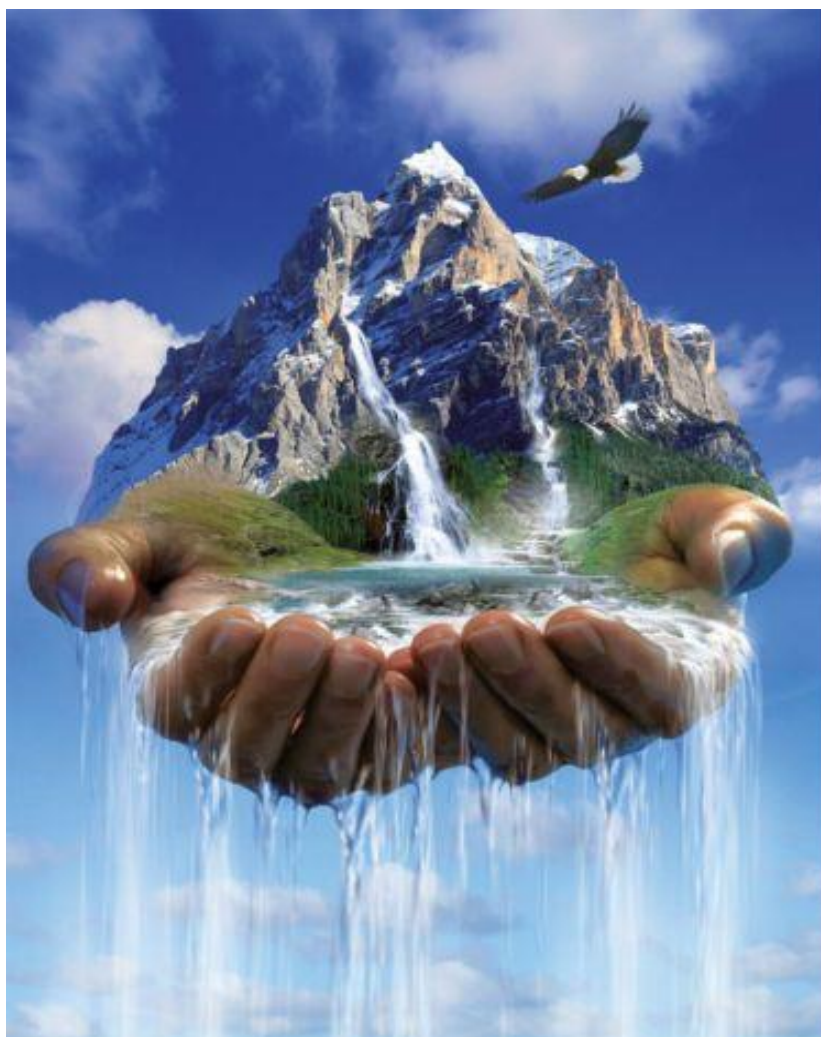

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

19 березня 2025 р

м. Київ

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професор.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професор;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцент;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професор;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2025. – 298 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) відображено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: вплив довкілля на здоров'я людини, профілактику й лікування захворювань, епідеміологічні виклики, безпеку харчових продуктів, умови праці та медичного забезпечення у воєнних умовах. Основний акцент – міждисциплінарні зв'язки екології й профілактичної медицини, що має на меті: гармонізувати науково-дослідну діяльність у межах «Єдиного здоров'я» з політиками ЄС, готувати фахівців і сприяти післявоєнному відновленню України.

УДК _613+574]:061.3

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове

Оргкомітет конференції вважав за доцільне залишити авторські тексти без змін

© НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О.Богомольця

ANTIFUNGAL STEWARDSHIP: ВИТОКИ, РОЗВИТОК ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ

Гринзовська А.А., Бобир В.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Antifungal Stewardship (AFS) виникла як продовження концепції Antimicrobial Stewardship (AMS), яка в свою чергу з'явилася ще у 1990-х роках для боротьби з антибіотикорезистентністю. Сам термін Antifungal Stewardship почав активно використовуватися в 2010-х роках у відповідь на зростаючу проблему резистентності до протигрибкових препаратів.

Antifungal Stewardship – це комплексна програма раціонального використання протигрибкових препаратів, спрямована на зменшення їх невіправданого призначення, зниження рівня резистентності грибкових інфекцій та покращення клінічних результатів пацієнтів. Вона базується на принципах Antimicrobial Stewardship (AMS), проте враховує специфічні особливості діагностики, лікування та профілактики грибкових інфекцій.

Ще у 2000-х роках перша ідея про необхідність контролю протигрибкової терапії з'явилася у звітах Американського товариства з інфекційних хвороб (IDSA) та Європейського товариства клінічної мікробіології та інфекційних хвороб (ESCMID). Активно займалися розробкою рекомендацій щодо використання антимікотиків Британське товариство медичної мікології (BSMM) та Центри контролю та профілактики захворювань США (CDC). У 2019 році ВООЗ офіційно визнала антифунгальну резистентність глобальною загрозою та рекомендувала розробку Antifungal Stewardship Programs.

Отже, AFS — це результат багаторічних досліджень та ініціатив провідних світових інфекціоністів, мікробіологів та організацій охорони здоров'я, які зрозуміли, що без контролю використання антимікотиків проблема резистентності може стати такою ж критичною, як і антибіотикорезистентність.

Основна мета AFS – створення ефективної системи контролю за застосуванням протигрибкових препаратів у медичних закладах для запобігання

розвитку резистентності, підвищення безпеки пацієнтів та оптимізації ресурсів охорони здоров'я. Це досягається шляхом інтеграції доказових підходів у клінічну практику, впровадження сучасних методів діагностики та формування міждисциплінарних команд для контролю використання антимікотиків.

AFS включає заходи, спрямовані на обмеження необґрунтованого призначення протигрибкових засобів, використання діагностичних алгоритмів для раннього виявлення грибкових інфекцій, розробку локальних протоколів лікування та моніторинг ефективності терапії. Особлива увага приділяється освіті медичних працівників та впровадженню інформаційних систем для аналізу призначень і виявлення тенденцій у використанні антимікотиків.

Реалізація AFS потребує співпраці інфекціоністів, мікробіологів, клінічних фармацевтів та лікарів різних спеціальностей для прийняття оптимальних рішень щодо вибору, дозування та тривалості лікування протигрибковими препаратами. Ця програма є критично важливою для запобігання поширенню резистентних штамів грибкових інфекцій, що становлять значну загрозу для пацієнтів з імуносупресією, онкологічними та хронічними захворюваннями.

Таким чином, Antifungal Stewardship є необхідним компонентом сучасної системи охорони здоров'я, який дозволяє не лише ефективно боротися з грибковими інфекціями, але й запобігати розвитку антимікотичної резистентності, знижуючи навантаження на систему охорони здоров'я та покращуючи загальні клінічні результати лікування.